

Fənn sillabusu

İxtisas: 050504 Ekologiya

Fakültə: Təbiyyat.

Kafedra: “Fizika, kimya və biologiya”.

1.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f (Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyası)

Fənn proqramı : Proqram “Fizika, kimya və biologiya” kafedrasının 10.09.2025-ci il tarixli (Protokol №01) iclasında müzakirə olunub məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

I. Fənn haqqında məlumat:

Kodu : AMTMEF-B08.

Tədris ili: IV (2025-2026), semestr: VII.

Tədris yükü cəmi: 240 saat. Auditoriya saati - 75 (45 saat mühazirə, 30 saat seminar məşğələ).

Təhsil forması: əyani.

Tədris dili: Azərbaycan dili.

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

Auditoriya №:

Saat: Hər həftənin III günləri 14⁰⁵ -15⁴⁰ -dək

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi : Məmmədova Günay Qulu qızı, müəllim.

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, H.Z.Tağıyev küçəsi, 118.

Məsləhət saati: III gün saat 15⁵⁰ -17²⁵ -dək.

E-mail ünvanı: gunu.mamedova.91@mail.ru

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. Əfəndiyev V, Dəmirqayayev Ş.. Azərbaycan Respublikası şəhərlərinin inkişafının coğrafi məsələləri. Bakı, 1995.
2. Əfəndiyev V. Urbanizasiya və Azərbaycan şəhər məskənləri. Bakı, 2002, 395s.
3. Həsənova A. Azərbaycan şəhərlərinin ekologiyası. Bakı, 2008.
4. Məmmədov Q., S.Məmmədova və b. Sosial ekologiya (sosioekologiya). Bakı. 2015,670s
5. Məmmədov Q., S.Məmmədova və b. İnsan ekologiyası (antropoekologiya). Bakı. 2015,734s
6. Paşayev N. Azərbaycanın iqtisadi və sosial coğrafiyası. Bakı. 2010.
7. Məmmədov M. Regional konseptual inkişaf: iqtisadi-ekoloji problemlər. Bakı.2014.
8. Ənsərova A.H, İnsan ekologiyasının müasir problemləri: dərs vəsaiti. Bakı: Təbib, 2021.- 487 s. Б.Хорев Проблемы городов. М.1975.

Əlavə:

9. Перцик Е. География городов (Геоурбанистика). М. 1988.

10. Хорев Б. Проблемы городов. М.1975.

11.Копылов В.А. География население. М. 1998

IV. Perekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən hər hansı fənnin tədrisi vacib deyildir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər ekoloji fənlərin də tədris olunması əhəmiyyətlidir.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: “S/f (Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyası)” kursu şəhər məskunlaşma sistemləri və onların yaranması, urbanizasiya prosesləri və onun formalarını,

urbanizasiyanın ekoloji problemlərini, dövlət şəhərsalma normaları və qaydalarını, şəhərlərin memarlıq-planlaşdırmasının ekoloji əsaslarını kompleks şəkildə öyrənir.

Fənnin tədrisində məqsəd urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyasının elmi-nəzəri və praktiki müddəalarının, dünyada və ölkəmizdə şəhərsalma fəaliyyətinin ekoloji əsaslarının öyrənilməsidir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (20 %-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim planı: Muhazirə 45 saat. Seminar 30 saat. Cəmi 75 saat .

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> və <u>seminar</u> mövzuların məzmunu	Saat		Tarix	
		mü h.	sem.	mü h	sem

1	2	3	4	5	6
1.	Mövzu 1: Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyasının nəzəri və metodoloji əsasları. Məskunlaşma və şəhər anlayışları. Plan: 1. Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyasının obyektı və predmeti. 2. Məskunlaşma anlayışı və onun öyrənilməsinin əhəmiyyəti. 3. Yaşayış məntəqələrinin ərazi sistemləri, əsas tipləri və formaları. 4. Şəhər məskunlaşmasının xüsusiyyətləri. 5. Şəhər yaşayış məskənlərinin təsnifatı və tipologiyası. Mənbə [1,2,3,5,7,9,10,11]	2	2		
2.	Mövzu 2: Urbanizasiya prosesləri və onun formaları. Plan: 1. Şəhərlərin yaranması və urbanizasiya. 2. Urbanizasiyanın mahiyyəti. 3. Şəhər aqlomerasiyaları və meqalopolislər. 4. Urbanizasiyanın inkişaf problemləri. Mənbə [1,2,3,4,6,7,8,10]	2	2		
3.	Mövzu 3: Urbanizasiyanın ekoloji aspektləri. Plan: 1. Urbanizasiyanın ekoloji problemləri. 2. Urbanizasiya prosesi və sağlamlıq . 3. Azərbaycan Respublikasında urbanizasiyanın vəziyyəti. Mənbə [1,2,3,4,7,8,9]	2			
4.	Mövzu 4: Şəhərsalmanın əsas anlayışları və prinsipləri. Şəhərin Baş planı. Plan: 1. Şəhərsalmanın əsas anlayışları. 2. Şəhərsalmanın əsas prinsipləri. 3. Şəhərsalma sənədlərinin tərtib edilməsi. 4. Şəhərin Baş planı. Mənbə [1,2,3,4,7,8,10]	2	2		
5.	Mövzu 5: Şəhərsalmanın memarlıq-planlaşdırma əsasları. Şəhərin məkan inkişafı. Plan: 5. Şəhərsalma sistemləri. 6. Şəhərsalma karkası. Şəhərsalma sistemlərinin növləri. 7. Şəhərin məkan inkişafı. 8. Şəhərdə struktur-planlaşdırma vahidlərinin iyerarxiyası. Mənbə [1,2,3,5,7,9,10,11]	2	2		
6.	Mövzu 6: Şəhərin planlaşdırılma təşkili. Plan: 1. Şəhərin planlaşdırılma strukturu. 2. Şəhəryaradan və şəhər formalaşdıran amillər. 3. Şəhər planının inkişafına təbii amillərin təsiri. Mənbə [1,2,3,4,6,7,8,10]	2			
7.	Mövzu 7: Şəhər ərazisinin funksional zonalara ayrılması. Şəhər planının əsas struktur elementləri. Plan: 1. Şəhərin funksional təşkilinin əsas prinsipləri. 2. Şəhərin əsas funksional zonaları.	2	2		

	3. Şəhərin zolaq (kəmə) zonalaşması. 4. Şəhərsalma zonalaşması anlayışı. Mənbə [1,2,3,4,5,7,8,9,11]				
8.	Mövzu 8: Şəhərin yaşayış zonası. Plan: 1. Şəhərin yaşayış zonası və ya seliteb zona. 2. Yaşayış ərazisinin formalaşmasının ümumi prinsipləri. 3. Mikrorayonlaşmanın prinsipi və mikrorayon terminin qısa tarixi. 4. Mikrorayonun planlaşdırma həlli və təşkili. 5. Müxtəlif mərtəbəlilikli tikintilərin sosial-iqtisadi xarakteristikaları. Mənbə [1,2,3,4,5,6,9,10]	2	2		
9.	Mövzu 9: Şəhər mərkəzlərinin planlaşdırma təşkili. Plan: 1. Şəhərin ictimai mərkəzi və onun funksiyaları. 2. Şəhər mərkəzlərinin planlaşdırma təşkilinin əsas tələbləri. 3. Kompakt, xətti, parçalanmış mərkəz. 4. Ümumşəhər mərkəzinin məkan kompozisiyası. 5. Şəhərin yeraltı məkanlarından istifadə. Mənbə [1,2,4,5,6,7,9, 10]	2			
10.	Mövzu 10: Şəhərin istehsalat (sənaye) və kommunal-anbar zonaları. Plan: 1. Sənaye müəssisələrinin şəhər strukturunda yerləşdirilməsi. 2. Ziyanlılıq dərəcəsinə görə sənaye müəssisələrinin təsnifatı, sanitariya-mühafizə zonalarının ölçüləri. 3. Şəhərin kommunal-anbar zonası. Mənbə [1,2,3,4,7,8,9,11]	2	2		
11.	Mövzu 11: Şəhərin səhiyyə – qoruyucu və yaşıllıq əraziləri sistemi. Plan: 1. Şəhərlərin səhiyyə – qoruyucu zonası. 2. Şəhərin yaşıllıq ərazilərinin təsnifatı və təşkilinin prinsipləri. 3. Şəhər parkları və şəhər bağları. Mənbə [2,3,4,5,6,8,10]	2			
12.	Mövzu 12: Şəhəratrafi zonanın planlaşdırılmasının təşkili. Plan: 1. Şəhəratrafi zona və onun əsas funksiyaları. 2. Şəhəratrafi zonanın istifadə olunması. 3. Şəhəratrafi meşə parkları. Mənbə [1,2,4,5,8,9,10]	2	2		
13.	Mövzu 13: Şəhərin xarici nəqliyyat zonası. Plan: 1. Şəhərin xarici nəqliyyat növləri. 2. Şəhər planı strukturunda xarici nəqliyyat zonası. Mənbə [1,2,3,4,5,7,8,9]	2	2		
14.	Mövzu 14: Şəhər nəqliyyatı və şəhərdə piyada hərəkəti. Plan: 1. Şəhər nəqliyyatı və onun inkişaf tarixi. 2. Şəhər nəqliyyatının müasir növləri. 3. Şəhərin nəqliyyat infrastrukturunu və ona qoyulan əsas tələblər.	2			

	4. Şəhərin küçə-yol şəbəkəsi. 5. Şəhərin nəqliyyat xidmətinin (sisteminin) təşkili və piyada hərəkəti Mənbə [1,2,3,4,5,6,9,11]				
15.	Mövzu 15: Şəhər mühitinin ekologiyası (urboekologiya). Plan: 1. Şəhər mühitinin ekologiyası. 2. Şəhərin ekoloji probleminin həllinin şəhərsalma (memarlıq-planlaşdırılma) üsulları. 3. Şəhər ərazilərinin külək rejimi və insolyasiyası. Mənbə [1,2,4,5,6,8,10]	2			
16.	Mövzu 16: Şəhər mühitinin ekologiyası yeni kompleks elm sahəsidir. Plan: 1. Etalon şəhər sisteminin modeli. 2. "İdeal şəhər" in xüsusiyyətləri. 3. Ekoloji şəhər mühiti yaradılmasının problemləri. 4. Ekoloji şəhər mühitinin yaradılmasına təsir göstərən amillər. Mənbə [1,2,3,5,6,8,9,10]	2	2		
17.	Mövzu 17: Şəhərlərin antropoekoloji xüsusiyyətləri. Plan: 1. İnsan ikinci (süni) təbiətin yaradıcısı kimi. 2. Şəhər mühitinin ekoloji problemləri və həyat mühitinin keyfiyyətinin pisləşməsi. 3. Şəhərlərin təbii komplekslərinin ekologiyaya təsiri. 4. Şəhərin informasiya sahəsi, sakinlərin ünsiyyət problemləri və sosial-mədəni identifikasiya. Mənbə [1,3,4,5,7,8,9]	2	2		
18.	Mövzu 18: Şəhərlərin inkişafının regional iqtisadi-ekoloji problemləri. Plan: 1. Şəhərlərin inkişafının ekoloji aspektləri. 2. Şəhərlərin inkişafının kompleks planlarında istehsalın və ətraf mühitin qarşılıqlı münasibəti məsələləri. 3. İstehsalın inkişafında şəhər ərazilərindən effektiv istifadə edilməsi məsələləri. Mənbə [2,3,4,5,6,7,9,10,11]	2	2		
19.	Mövzu 19: Şəhərsalmanın estetik əsasları. Plan: 1. Şəhərsalma nəzəriyyəsi və estetika. 2. Şəhər məkanlarının vizual qavranılması. 3. Şəhərsalma kompozisiyası. Mənbə [1,3,4,5,6,7,8,10]	2			
20.	Mövzu 20: Seliteb ərazilərin ekologiyası. Plan: 1. Seliteb zonanın fiziki çirklənmə problemi. 2. Mühitin elektromaqnit, səs-küy və titrəyiş çirklənməsi. 3. Seliteb zonanın bərk tullantıları, onların istifadəsinin və məhv edilməsinin ekosistemlərə təsiri. Mənbə [2,3,4,5,6,9,10]	2	2		
21.	Mövzu 21: Şəhərsalmanın əsasları haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu, ümumi müddəalar.	2	2		

	Plan: 1. Şəhərsalmanın əsasları haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun əsas anlayışları. 2. Şəhərsalma fəaliyyətinin əsas istiqamətləri. 3. Şəhərsalma fəaliyyətinin əsas obyektləri və subyektləri. 4. Dövlət şəhərsalma norma və qaydaları, proqram və sənədləri. Mənbə [1,2,4,5,7,8,9,10,11]				
22.	Mövzu 22: Şəhərsalmanın həyata keçirilməsi. Plan: 1. Şəhərsalmanın həyata keçirilməsinə əsas tələblər. 2. Şəhərsalma fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslərin vəzifələri. 3. Şəhərsalma fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və ona nəzarət. 4. Şəhərsalmanın əsasları haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət. Mənbə [1,2,3,4,6,7,8,9]	2			
23.	Mövzu 23: Şəhərsalmanın tənzimlənməsi və idarəetmə sistemi. Plan: 1. Şəhərsalmanın tənzimlənməsi (şəhərtənzimləmə) və onun formaları. 2. Şəhər tənzimlənməsinin inzibati forması. 3. Şəhər tənzimlənməsinin iqtisadi-hüquqi forması. 4. Şəhərsalma fəaliyyətinin xüsusi tənzimlənməsi. 5. Şəhərsalma fəaliyyətinin informasiya təchizatı. Mənbə [1,3,4,6,7,9,10]	1	2		
Cəmi:		45	30		

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələblər:

Kursu tədris etdikdən sonra tələbələr:

- Şəhərsalmanın hüquqi və idarəetmə məsələləri haqqında elmi-nəzəri və praktiki məlumatlara yiyələnmişdirlər;
- Urbanizasiyanın mahiyyəti və inkişaf problemlərini anlama bilməlidirlər;
- Şəhər məskunlaşmasının xüsusiyyətləri, şəhər yaşayış məskənlərinin təsnifatı və tipologiyasını bilməlidirlər;
- Şəhərsalmanın əsas anlayışları, şəhərsalmanın memarlıq-planlaşdırma əsaslarını bilməlidirlər;
- Şəhərin yaşayış, istehsalat, nəqliyyat və s. zonalarının planlaşdırma təşkili, şəhər əhalisinin yerləşmə xüsusiyyətləri, şəhər mühitinin ekosistemlərə təsirini, şəhərin funksional təşkilinin əsas prinsipləri barədə biliklərə malik olmalıdırlar;

Tapşırıqlar:

- Azərbaycan Respublikasında urbanizasiyanın vəziyyətini təhlil etmək.
- Şəhər yaşayış məskənlərinin təsnifatı və tipologiyasını bilmək.
- Şəhərsalma sənədlərinin tərtib edilməsi qaydalarını bilmək.
- Şəhərsalmanın ekoloji əsaslandırılması və tənzimlənməsinin mahiyyətini öyrənmək.
- Şəhər planının əsas struktur elementlərini təhlil etmək.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

S/f (Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyası) fənni üzrə təlim nəticələri (FTN) aşağıdakılardır

FTN 1. Urbanizasiya və şəhərsalmanın əsas anlayışları şərh edir.

FTN 2. Şəhərsalmanın memarlıq-planlaşdırma əsaslarını təhlil edir.

FTN 3. Şəhər mühitinin ekosistemlərə təsirini öyrənir.

FTN 4. Şəhərsalmanın ekoloji əsaslandırılması və tənzimlənməsinin mahiyyətini şərh edir.

FTN 5. Şəhərin yaşayış, istehsalat, nəqliyyat və s. zonalarının planlaşdırma təşkilini həyata keçirir.
FTN 6. Şəhər məskunlaşmasının əsas xüsusiyyətlərini müəyyən edir,

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kolloqviyum sualları:

I kolloqviyum

1. Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyasının obyektı və predmeti.
2. Yaşayış məntəqələrinin ərazi sistemləri, əsas tipləri və formaları.
3. Şəhər yaşayış məskənlərinin təsnifatı və tipologiyası.
4. Şəhərlərin yaranması və urbanizasiya.
5. Şəhər aqlomerasiyaları və meqalopolislər
6. Urbanizasiya prosesi və sağlamlıq .
7. Azərbaycan Respublikasında urbanizasiyanın vəziyyəti.
8. Şəhərsalmanın əsas anlayışları və prinsipləri
9. Şəhərin Baş planı.
10. Şəhərsalma karkası. Şəhərsalma sistemlərinin növləri.
11. Şəhərin məkan inkişafı
12. Şəhəryaradan və şəhər formalaşdırıcı amillər.
13. Şəhər planının inkişafına təbii amillərin təsiri
14. Şəhərin əsas funksional zonaları
15. Şəhərsalma zonalaşması anlayışı.

II kolloqviyum

1. Şəhərin yaşayış zonası və ya seliteb zona.
2. Mikrorayonlaşmanın prinsipi və mikrorayon terminin qısa tarixi
3. Müxtəlif mərtəbəlilikli tikintilərin sosial-iqtisadi xarakteristikaları.
4. Şəhərin ictimai mərkəzi və onun funksiyaları.
5. Kompakt, xətti, parçalanmış mərkəz.
6. Şəhərin yeraltı məkanlarından istifadə
7. Sənaye müəssisələrinin şəhər strukturunda yerləşdirilməsi.
8. Şəhərin kommunal-anbar zonası.
9. Şəhərlərin səhiyyə – qoruyucu zonası.
10. Şəhərin yaşıllıq ərazilərinin təsnifatı və təşkilinin prinsipləri.
11. Şəhər parkları və şəhər bağları.
12. Şəhəratrafi zona və onun əsas funksiyaları
13. Şəhəratrafi meşə parkları.
14. Şəhərin xarici nəqliyyat növləri.
15. Şəhər planı strukturunda xarici nəqliyyat zonası

XV. S/f (Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyasından imtahan sualları:

1. Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyasının nəzəri və metodoloji əsasları.
2. Məskunlaşma anlayışı və onun öyrənilməsinin əhəmiyyəti.
3. Yaşayış məntəqələrinin ərazi sistemləri, əsas tipləri və formaları.
4. Şəhər məskunlaşmasının xüsusiyyətləri.
5. Şəhər yaşayış məskənlərinin təsnifatı və tipologiyası.
6. Urbanizasiya prosesləri və onun formaları.
7. Şəhərlərin yaranması və urbanizasiya.

8. Şəhər aqlomerasiyaları və meqalopolislər.
9. Urbanizasiyanın ekoloji aspektləri.
10. Urbanizasiya prosesi və sağlamlıq.
11. Azərbaycan Respublikasında urbanizasiyanın vəziyyəti.
12. Şəhərsalmanın əsas anlayışları və prinsipləri.
13. Şəhərsalma sənədlərinin tərtib edilməsi.
14. Şəhərsalmanın memarlıq-planlaşdırma əsasları.
15. Şəhərsalma karkası. Şəhərsalma sistemlərinin növləri.
16. Şəhərin məkan inkişafı.
17. Şəhəryaradan və şəhər formalaşdırıcı amillər.
18. Şəhər planının inkişafına təbii amillərin təsiri.
19. Şəhər ərazisinin funksional zonalara ayrılması.
20. Şəhər planının əsas struktur elementləri.
21. Şəhərin yaşayış zonası və ya seliteb zona.
22. Yaşayış ərazisinin formalaşmasının ümumi prinsipləri.
23. Mikrorayonlaşmanın prinsipi və mikrorayon terminin qısa tarixi.
24. Müxtəlif mərtəbəlilikli tikintilərin sosial-iqtisadi xarakteristikaları.
25. Şəhər mərkəzlərinin planlaşdırma təşkili.
26. Şəhərin ictimai mərkəzi və onun funksiyaları.
27. Şəhərin yeraltı məkanlarından istifadə.
28. Şəhərin istehsalat (sənaye) və kommunal-anbar zonaları.
29. Sənaye müəssisələrinin şəhər strukturunda yerləşdirilməsi.
30. Şəhərin kommunal-anbar zonası.
31. Şəhərin səhiyyə – qoruyucu və yaşıllıq əraziləri sistemi.
32. Şəhərin yaşıllıq ərazilərinin təsnifatı və təşkilinin prinsipləri.
33. Şəhəratrafi zonanın planlaşdırılmasının təşkili.
34. Şəhəratrafi zona və onun əsas funksiyaları.
35. Şəhəratrafi meşə parkları.
36. Şəhərin xarici nəqliyyat zonası.
37. Şəhər nəqliyyatı və onun inkişaf tarixi.
38. Şəhərin nəqliyyat xidmətinin (sisteminin) təşkili və piyada hərəkəti.
39. Şəhər mühitinin ekologiyası (urboekologiya).
40. Şəhər mühitinin ekologiyası yeni kompleks elm sahəsidir.
41. Etalon şəhər sisteminin modeli.
42. "İdeal şəhər" in xüsusiyyətləri.
43. Ekoloji şəhər mühitinin yaradılmasına təsir göstərən amillər.
44. Şəhərlərin təbii komplekslərinin ekologiyaya təsiri.
45. Şəhərlərin inkişafının regional iqtisadi-ekoloji problemləri.
46. Şəhərsalmanın estetik əsasları və kompozisiyası.
47. Seliteb ərazilərin ekologiyası.
48. Seliteb zonanın fiziki çirklənmə problemi.
49. Seliteb zonanın bərk tullantıları, onların istifadəsinin və məhv edilməsinin ekosistemlərə təsiri.
50. Şəhərsalmanın tənzimlənməsi (şəhərtənzimləmə) və onun formaları.

AMTMEF-B08-"Urbanizasiya və şəhərsalma ekologiyası" fənninin sillabusu 050504 "Ekologiya" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Fizika, kimya və biologiya" kafedrasının 10 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur. (protokol № 01).

Fənn müəllimi:

Kafedra müdiri v.i.e:

m.G.Q. Məmmədova

r.ü.f.d.,dos. N.C. Paşayev